

Розділ 9

Розділ 9 ХТО У ВЕЖІ?

Якось уночі Джуліан прокинувся від того, що хтось відчинив двері до його кімнати. Він одразу підвівся. — Хто там? — запитав він.

— Це я, Смоляний, — почулося ледь чутно. — Ходімо, я щось тобі покажу.

Джуліан розбуркав Діка, й обое вдягли халати. Смоляний потихеньку провів їх до кімнатки у бічному крилі будинку. Там тримали всяку всячину: скрині, ящики, старі іграшки, шабатури зі старим одягом, розбиті вази, які так і не склеїли, й багато іншого мотлоху.

— Дивіться, — сказав Смоляний, підводячи їх до вікна.

Звідтіля було добре видно одну із веж. Бічна кімнатка — єдине приміщення, звідки вежу можна було побачити через кут, під яким спорудили крило будівлі.

Хлопці уважно придивилися, і Джуліан раптом скрикнув! У вежі хтось сигналив! Світло по черзі то спалахувало, то гасло. Спалахне-згасне, пауза, спалах, спалах, спалахне-згасне, пауза. Простежувалася певна послідовність спалахів і пауз.

— Ну, і хто ж це подає сигнали? — прошепотів Смоляний.

— Може, батько? — припустив Джуліан.

— Не думаю, — відповів Смоляний. — Я ніби чув, як він хропе у своїй кімнаті. Однак можна піти й перевірити, чи справді він у своїй відпочивальні.

— Ну... не доведи боже, нас зловлять, — з побоюванням мовив Джуліан, якого не тішила перспектива нищпорити в чужому домі.

Хлопці подалися до дверей кімнати пана Ленуара. Відразу підтвердилося, що він усередині, бо з-за дверей долинали рівне неголосне хropіння.

— У вежі може бути Блок, — припустив Дік. — Він — суцільна таємничість. Я йому анітрохи не довіряю. Закладаюся, що це Блок!

— Тоді, може, й до нього зазирнути? — прошепотів Смоляний. — Ходімо! Якщо сигналить Блок, то напевно робить це без відома батька.

— Твій батечко цілком міг загадати йому це робити, — сказав Джуліан, який не довіряв панові Ленуару так само, як його слугі.

Хлопці піднялися сходами чорного ходу в те крило будинку, де знаходилися кімнати челяді. Сера спала в одній кімнаті з посудомийкою Герріет, в іншій кімнаті мешкав Блок.

Смоляний нечутно прочинив двері до його кімнати. Коли утворився достатній отвір, він просунув голову й зазирнув усередину. Вся кімната була залита місячним світлом. Біля вікна стояло ліжко, і Блок був на місці! Смоляний чітко бачив обриси його тіла й чорний овал голови на подушці.

Хлопець прислухався, але не почув дихання Блока. Той, либонь, спав дуже тихо.

Смоляний причинив двері й поквавив хлопців униз по сходах чорного ходу.

— Він там? — пошепки спитав Джуліан.

— Так. Отже, й Блок не може бути тим, хто сигналізує у вежі, — відповів Смоляний. — Тоді хто? Мені це не до вподоби. Це також не мати, не Сера, не Герріет. Виходить, у будинку потай живе чужий, про якого ми не знаємо?

— Не може бути! — вигукнув Джуліан і відчув, як по спині побігли мурахи. — Послухай, а якщо піти у вежу й спробувати зазирнути туди? Ми тоді знатимемо, хто це. Може, варто твоєму вітчиму розповісти?

— Ні, ще зарано. Я хочу сам більше довідатися, перш ніж комусь розповідати, — затаївся Смоляний. — Проберімося до вежі. Але дуже обережно. Туди ведуть вузькі кручені сходи. Якщо хтось почне спускатися звідтам, то розминутися не вдасться.

— А що там у вежі? — прошепотів Дік, коли вони пробиралися темним безмовним будинком, осяяним тільки смужками місячного світла, що лилося крізь нещільно затушковані завіси.

— Нічого особливого. Стіл, один чи два стільці та й книжкова шафа, — відповів Смоляний. — Ми там буваємо у спекотні літні дні, коли у відкриті вікна віє свіжий легіт і з них чудово видно все довкілля.

Хлопці підійшли до невеликого сходового майданчика. Звідси до вежі вели вузькі кам'яні кручені сходи. Хлопці подивилися вгору. Місячне світло падало на сходи крізь вузьке, схоже на бійницю віконце.

— Краще гуртом туди не ходити. Бо якщо той, хто нагорі, раптом почне спускатися, то всім трьом буде важко тікати. Я піду сам, а ви чекайте тут. Спробую розгледіти щось крізь замкову щілину або прочинені двері.

Смоляний почав тихенько підніматися сходами і зник за першим закрутом. Дік і Джуліан залишилися чекати в мороці біля підніжжя сходів. Одне вікно було затушковано важкою шторою, і вони сховалися за нею та нею ж обгорнулись, щоб зігрітися.

Смоляний вибрався нагору. Кімната у вежі мала міцні дубові двері — цвяховані й ґратчасті. Вони були зачинені! Годі було й думати підгледіти щось крізь щілину, бо в цих дверях щілин не було! Смоляний нахилився, щоб зазирнути в замкову щілину. Але її чимось закрили. Тоді хлопець притулив вухо до дверей і прислухався.

Він почув якесь клацання: клац, клац, клац, клац, клац — і тиша.

«Це клацає вимикач ліхтаря, — подумав Смоляний. — Хтось продовжує сигналізувати як божевільний. Нащо? Кому? І хто цей невідомий сигнальник? Дуже хотілося б знати!»

Раптово клацання припинилося. Потім долинув звук кроків по кам'яній підлозі вежі. І майже одразу відчинилися двері!

Смоляний не встиг добігти до сходів. Йому вдалося лише втиснутися в бічну нішу, аби чоловік, ідучи повз, не помітив і не зачепив його. Місяць якраз сховався за хмару, і хлопець подумки йому подякував, бо опинився в цілковитій темряві. Хтось почав спускатися сходами й злегка зачепив руку Смоляного.

Той аж скинувся, чекаючи, що його витягнуть зі сховку. Але невідомий його не помітив і почав обережно спускатися крученими сходами.

Смоляний не наважився піти за ним, бо боявся, що з-за хмари вийде місяць, і тоді незнайомиць помітить його тінь.

Тому хлопець і далі ховався у ніші, сподіваючись, що Джуліан і Дік причаїлись і зрозуміють, що сходами спускається не він.

Джуліан і Дік почули тихі кроки й спершу подумали, що це Смоляний. Але потім, не почувши шепоту, застигли за шторою, здогадавшись, що спускається сигнальник.

— Треба піти простежити за ним! — прошепотів Діку Джуліан. — Ходімо! Нишком.

Джуліан заплутався в складках штори і ніяк не міг вибратися. Але Дік легко виплутався й подався за незнайомцем. Місяць вийшов знову, і в його світлі Дік устиг розгледіти силует сигнальника. Тримаючись у тіні, він тихо поспішив за ним. Куди ж той прямує?

Дік простежив за ним до сходової площадки й до коридора. Далі — ще один майданчик і чорні сходи! Але ж це шлях до кімнати челяді! Невже він прямує туди?

Хлопець дивом здивувався, побачивши, що цей хтось тихо зник за дверима відпочивальні Блока. Він підкрався до дверей, які виявилися нещільно зачиненими. Кімнату освітлював лише місяць. Стояла цілковита тиша, тільки ніби ліжко заскрипіло.

Неугавний Дік зазирнув до кімнати. Чи розбуркає чоловік Блока? Чи полізе через вікно назовні?

Дік оглянув кімнату. У ній не було нікого — тільки Блок у ліжку. Місячне світло висвітлило кутки кімнати, і хлопець побачив, що чужого нема. Тільки Блок на ліжку зітхнув і повернувся на другий бік.

«Овва! Такої дивовижі я ще не бачив, — подумав ошелешений Дік. — Людина входить до кімнати й беззвучно щезає! Де ж чоловік подівся?»

Відтак хлопець поквапився до друзів. Смоляний тим часом спустився крученими сходами і відшукав Джу-

ліана, який пояснив йому, що Дік переслідує дивного сигнальника.

Вони рушили шукати Діка й зненацька наштовхнулись на нього. Він непомітно пробирався у темряві, й хлопці злякано сахнулись, а Джуліан ледь не скрикнув при цьому, але вчасно стримався.

— Чорт забирай! Ти налякав мене, Діку! — прошепотів він. — Ну що, бачив ти його? Куди він подівся?

Дік розповів їм про побачену дивину:

— Він просто увійшов до кімнати Блока і щез. Смоляний, може, є якісь потаємні ходи, які ведуть з кімнати Блока?

— Ні, нема, — відповів той. — Це крило прибудоване відносно недавно, і в ньому немає ніяких таємних ходів. Просто не уявляю, що могло статися з чоловіком. Дивина та й годі! Хто він, нащо приходить і куди зникає?

— Конче слід усе з'ясувати, — сказав Джуліан. — Це дивовижна таємниця! Смоляний, а як ти дізнався, що він подає сигнали з вежі?

— Я нещодавно виявив це зовсім випадково, — відповів той. — Мені не спалося, і я пішов до химерної нашої комірчини пошукати одну стару книжку, яку нібито колись там бачив. Раптом я подивився на вежу і побачив, як там спалахує світло.

— Цікаво, — пробурмотів Дік.

— Відтак я багато разів ходив туди уночі, щоб подивитися, чи не з'являться знову ці сигнали, — вів далі Смоляний. — І нарешті побачив. Уперше я їх побачив, коли місяць був уповні, і вдруге теж. Отже, подумав я, наступного разу при такій же нагоді я проберуся до комірчини, аби подивитися, чи сигнальник на місці. І він знову був там!

— А куди виходить те вікно, в якому ми бачили світлові сигнали? — задумливо запитав Джуліан. — На море чи на суходіл?

— На море, — не замислюючись відповів Смоляний. — Ці сигнали напевно призначені для когось у морі. Бозна для кого.

— Мабуть, для контрабандистів, — припустив Дік. — Але це не стосується твого батька, Смоляний. Послухай, ходімо зараз до вежі. Може, знайдемо чи побачимо щось цікаве!

Хлопці піднялися крученими сходами і зайшли до кімнати у вежі. Було темно, бо місяць зник за хмарою. Але за деякий час він знову виринув, і хлопці визирнули у вікно, що виходило на море.

Тієї ночі туману не було. Хлопці бачили маршові терени до самого моря. Вони мовчки видивлялися удалину. Потім місяць знову сховався, і темрява оповила марші.

Зненацька Джуліан міцно вчепився у хлопців, що ті аж сахнулись.

— Я щось бачу! — прошепотів він. — Погляньте он туди. Що це?

Усі почали пильно вдивлятися удалечінь. Це було схоже на вервечку крихітних вогників. Вони були так далеко, що годі було зрозуміти, рухаються вони чи стоять на місці. Тоді знову вийшов місяць, заливаючи все сріблястим сяйвом, й, окрім місячного світла, хлопці більш нічого не побачили.

Коли місяць знову сховався, вони ще раз побачили вервечку вогників!

— Вони наближаються, це точно! — прошепотів Смоляний. — Контрабандисти йдуть таємною стежкою до Окаянної гори! Контрабандисти!

- Хто, на твою думку, міг сигналити контрабандистам з вежі?